

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Richtpunt campus Buggenhout

Doelenpakket

Vak _1A_Economie en organisatie

1ste graad SO

A-stroom

Specifieke vorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk onderwijsdoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een onderwijsdoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit onderwijsdoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE onderwijsdoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit onderwijsdoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit onderwijsdoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit onderwijsdoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het onderwijsdoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE: Eindterm

Economische en financiële competenties

De werking van ondernemingen en organisaties en hun maatschappelijke rol duiden

11.05

De leerlingen lichten activiteiten toe in verschillende soorten ondernemingen en organisaties in de eigen leefomgeving.

Kennis

Activiteiten in ondernemingen en organisaties zoals productie, logistiek, marketing, administratie

Productie- en dienstonderneming

Profit en non-profit

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Eindterm

Economische en financiële competenties

De werking van ondernemingen en organisaties en hun maatschappelijke rol duiden

11.06

De leerlingen lichten de impact van beslissingen van ondernemingen en organisaties toe op de omgeving.

Kennis

Gevolgen van keuzes met betrekking tot winst, concurrentiepositie, maatschappelijk verantwoord ondernemen (people, planet, profit) voor de omgeving

Belang van social profit voor de omgeving

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
Economie en actualiteit

EO01

De leerlingen illustreren de economische gevolgen van gebeurtenissen uit de actualiteit .

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
Economie en actualiteit

EO02

De leerlingen onderzoeken aan de hand van de actualiteit de economische kringloop.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO03

Leerlingen passen stapsgewijs de wetenschappelijke methode toe bij een economisch onderzoek.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO04

De leerlingen formuleren voor een afgebakend probleem een onderzoeksvraag aan de hand van aangereikte criteria.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO05

De leerlingen formuleren een hypothese in functie van een onderzoeksvraag aan de hand van aangereikte criteria

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO06

De leerlingen verzamelen gegevens bij een onderzoek .

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO07

De leerlingen analyseren de verzamelde en beschikbare datagegevens om te classificeren of om een besluit te formuleren.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO08

De leerlingen gebruiken zelfgemaakte modellen om te visualiseren, te beschrijven of te verklaren.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO09

De leerlingen formuleren een antwoord op een onderzoeksvraag of hypothese aan de hand van aangereikte richtlijnen.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO10

De leerlingen evalueren het eigen werk aan de hand van vooropgestelde criteria.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De wetenschappelijke onderzoeksmethode

EO11

De leerlingen sturen, indien nodig, eigen werkzaamheden bij.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De consument

EO12

De leerlingen onderscheiden de begrippen consument en producent in een authentieke context.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De consument

EO13

De leerlingen verklaren vanuit praktijkvoorbeelden dat de prijs op de markt tot stand komt door vraag en aanbod.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De consument

EO14

De leerlingen beoordelen hoe de behoeften van de consument beïnvloed worden door trends in de maatschappij.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De consument

EO15

De leerlingen illustreren dat de duurzame keuze van de consument voor binnenlandse en buitenlandse producten een impact heeft op de economie.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De consument

EO16

De leerlingen illustreren dat digitalisering en technologische ontwikkelingen gevolgen met zich meebrengen voor welvaart en welzijn.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De consument

EO17

De leerlingen onderzoeken vanuit concrete contexten, de verschillende vormen van inkomen voor een consument.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De consument

EO18

De leerlingen berekenen op basis van het aangereikte RSZ-percentagte en de aangereikte bedrijfsvoorheffing het nettoloon.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO19

De leerlingen onderzoeken of er een evenwicht is tussen inkomsten en uitgaven in een authentieke context.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO20

De leerlingen illustreren mogelijke oorzaken van onevenwichten tussen inkomsten en uitgaven in een onderneming.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO21

De leerlingen stellen de weg die een bepaald product aflegt voor in een bedrijfskolom in een authentieke context.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO22

De leerlingen onderzoeken in de bedrijfskolom enkele logistieke activiteiten.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO23

De leerlingen bepalen de transportmiddelen die nodig zijn om een product van bij de producent tot bij de consument af te leveren in een authentieke context.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO24

De leerlingen lichten bedrijfssectoren en ondernemingen die tot deze sectoren behoren toe met behulp van voorbeelden.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO25

De leerlingen onderzoeken de motieven van ondernemers om een onderneming te starten.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO26

De leerlingen illustreren dat ondernemingen een verantwoordelijkheid hebben ten opzichte van de stakeholders.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO27

De leerlingen onderzoeken hoe een onderneming inspelt op veranderingen in de maatschappij.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO28

De leerlingen onderscheiden welke ondernemingen goederen of diensten produceren.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO29

De leerlingen onderscheiden de bestelbon, het kasticket en de factuur in ondernemingen.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De onderneming

EO30

De leerlingen illustreren de wisselwerking tussen vraag en aanbod in een onderneming.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De overheid

EO31

De leerlingen verklaren aan de hand van voorbeelden uit de economische actualiteit de rol van de lokale overheid in de economie.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De overheid

EO32

De leerlingen onderzoeken de rol van de nationale en internationale overheid aan de hand van actuele voorbeelden uit de eigen leefwereld

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De overheid

EO33

De leerlingen illustreren vanuit concrete contexten, de verschillende vormen van inkomen voor de overheid.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
De overheid

EO34

De leerlingen stellen het solidariteitsprincipe en de werking van de sociale zekerheid voor.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
Ondernemen

EO35

De leerlingen ontwikkelen ondernemingszin en aandacht voor ondernemerschap tijdens een ondernemend project.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
Dataverwerking van consumentengedrag

EO36

De leerlingen illustreren hoe de consument onbewust producent is van data waarvan bedrijven, overheden en instellingen gebruik maken

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
Dataverwerking van consumentengedrag

EO37

De leerlingen onderzoeken hoe bedrijven, instellingen en overheden informatie halen uit beschikbare digitale data.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
Dataverwerking van consumentengedrag

EO38

De leerlingen verklaren dat data en informatie niet altijd betrouwbaar zijn waardoor verkeerde beslissingen en conclusies kunnen genomen worden.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisoptie/pakket

Set doelen basisoptie economie en organisatie | 1A
Dataverwerking van consumentengedrag

EO39

De leerlingen illustreren hoe bedrijven, instellingen en overheden de verkregen informatie na data-analyse inzetten om hun bedrijfsprocessen, producten of dienstverlening aan te passen.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel voor onderdelen beroepskwalificaties

Set doelen sterk gelinkt aan de eindtermen van de basisvorming | 1A
Algemeen

AL01
De leerlingen passen de ergonomische principes toe.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel voor onderdelen beroepskwalificaties

Set doelen sterk gelinkt aan de eindtermen van de basisvorming | 1A
Algemeen

AL02
De leerlingen passen digitale vaardigheden functioneel toe.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel voor onderdelen beroepskwalificaties

Set doelen sterk gelinkt aan de eindtermen van de basisvorming | 1A
Algemeen

AL03
De leerlingen zetten vakterminologie correct in bij het oplossen van opdrachten.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel voor onderdelen beroepskwalificaties

Set doelen sterk gelinkt aan de eindtermen van de basisvorming | 1A
Algemeen

AL04

De leerlingen passen sociale en communicatieve vaardigheden toe.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Digitale competenties
Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren

4.02

De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om digitaal samen te werken, te communiceren en te participeren aan initiatieven.

Kennis

Digitale media en toepassingen om digitaal samen te werken, te communiceren en te participeren aan initiatieven zoals elektronische mail, chat en messaging toepassingen, sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal te communiceren

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal samen te werken

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal te participeren

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Duurzaamheid

Economische en financiële competenties

Juridische competenties

Duurzaamheid

Economische en financiële competenties

Juridische competenties

Inzicht ontwikkelen in consumptiegedrag, inkomensverwerving en financiële producten om budgettaire gevolgen op korte en lange termijn in te schatten

11.01

De leerlingen beargumenteren hun keuzegedrag bij aankopen rekening houdend met hun behoeften en beïnvloedende factoren.

Kennis

Reële en gecreëerde behoeften

Reële en gecreëerde behoeften

Reële en gecreëerde behoeften

Factoren die het koopgedrag beïnvloeden: prijs met inbegrip van bijkomende kosten, beschikbare middelen, status, reclame, verkoopspatiijken, peers, media, sociale media, milieu- en sociale aspecten

Factoren die het koopgedrag beïnvloeden: prijs met inbegrip van bijkomende kosten, beschikbare middelen, status, reclame, verkoopspatiijken, peers, media, sociale media, milieu- en sociale aspecten

Factoren die het koopgedrag beïnvloeden: prijs met inbegrip van bijkomende kosten, beschikbare middelen, status, reclame, verkoopspatiijken, peers, media, sociale media, milieu- en sociale aspecten

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Juridische competenties

Economische en financiële competenties

Juridische competenties

Economische en financiële competenties

Inzicht ontwikkelen in consumptiegedrag, inkomensverwerving en financiële producten om budgettaire gevolgen op korte en lange termijn in te schatten

11.02

De leerlingen beoordelen de veiligheid, risico's en kosten verbonden aan het gebruik van betaalmiddelen en verkoopkanalen.

Kennis

Werking, kosten, fraude en veiligheid bij courante betaalmiddelen en courante verkoopkanalen

Werking, kosten, fraude en veiligheid bij courante betaalmiddelen en courante verkoopkanalen

Strategieën om bedrog en fraude te voorkomen, te herkennen en adequaat te reageren

Strategieën om bedrog en fraude te voorkomen, te herkennen en adequaat te reageren

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Economische en financiële competenties
Juridische competenties
Economische en financiële competenties
Juridische competenties
Economische en financiële competenties
Juridische competenties
Economische en financiële competenties
Juridische competenties
Economische en financiële competenties
Juridische competenties
Reflecteren over de werking van de markten en de economie als systeem en de invloed van de overheid hierop duiden binnen de (inter)nationale context

11.07

De leerlingen lichten toe hoe de overheid via inkomsten en uitgaven impact heeft op de samenleving.

Kennis

Belastingen

Belastingen

Sociale zekerheidsbijdragen

Sociale zekerheidsbijdragen

Inkomsten: belastingen, sociale zekerheidsbijdragen

Inkomsten: belastingen, sociale zekerheidsbijdragen

Uitgaven zoals kinderbijslag, infrastructuur, onderwijs, gezondheidszorg, pensioen, werkloosheidsuitkering

Uitgaven zoals kinderbijslag, infrastructuur, onderwijs, gezondheidszorg, pensioen, werkloosheidsuitkering

Herverdelingsmechanisme

Herverdelingsmechanisme

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AE: Eindterm

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zichzelf als lerende begrijpen en positioneren ten aanzien van leren in het algemeen en van specifieke leerdomeinen

13.01

De leerlingen beoordelen zowel het belang van een opdracht voor zichzelf als lerende als de relatie tussen de eigen en de vereiste competenties voor de uitvoering van de opdracht.

Kennis

Leeropvattingen

Leeropvattingen

Soorten leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Soorten leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Eigen voorkeuren en interesse

Eigen voorkeuren en interesse

Eigen mogelijkheden en beperkingen (in relatie tot de opdracht)

Eigen mogelijkheden en beperkingen (in relatie tot de opdracht)

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Leercompetenties

Zelfbewustzijn

Zichzelf als lerende begrijpen en positioneren ten aanzien van leren in het algemeen en van specifieke leerdomeinen

13.02

De leerlingen reflecteren aan de hand van richtvragen over de impact van de eigen en andermans leeropvattingen en -strategieën op de uitvoering van een opdracht.

Kennis

Leeropvattingen

Leeropvattingen

Soorten leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Soorten leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Leerstrategieën

Leerstrategieën

Leeropvattingen in relatie tot de opdracht

Leeropvattingen in relatie tot de opdracht

Leerstrategieën

Leerstrategieën

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

13.03

De leerlingen hanteren een geschikte zoekstrategie uit een aantal aangereikte bij het selecteren van digitale en niet-digitale bronnen en informatie om een aangereikte informatievraag te beantwoorden.

Kennis

Soorten bronnen zoals internet, tijdschrift, encyclopedie, boek

Soorten zoekstrategieën voor bronnen zoals trefwoord, synoniem, auteur

Soorten zoekstrategieën voor informatie zoals structuur van informatie, verhouding globaal - detail

Zoekstrategieën voor bronnen

Zoekstrategieën voor informatie

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

13.04

De leerlingen gebruiken verklarende en oriënterende overzichten om informatie in een digitale en niet-digitale bron terug te vinden.

Kennis

Soorten verklarende overzichten: legenda, schaal, oriëntatie van een kaart, determineertabel

Soorten oriënterende overzichten: inhoudstafel, register, digitale en niet digitale navigatietools

Verklarende overzichten: legenda, schaal, oriëntatie van een kaart, determineertabel

Oriënterende overzichten: inhoudstafel, register, digitale en niet digitale navigatietools

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

13.05

De leerlingen beoordelen aan de hand van aangereikte richtvragen de geselecteerde digitale en niet-digitale bronnen en informatie op bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid.

Kennis

Bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid

Soorten bronnen zoals internet, tijdschrift, encyclopedie, boek

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

13.06

De leerlingen verwerken digitale en niet-digitale informatie uit één of een beperkt aantal bronnen volgens een aangereikt stappenplan tot een samenhangend en bruikbaar geheel.

Kennis

Soorten methodes om informatie te verwerken, begrijpen en onthouden: selecteren, analyseren, relateren, concluderen en structureren

Soorten bruikbare gehelen: schema, tabel, grafiek, diagram en andere bruikbare gehelen zoals mindmap, tekening, samenvatting/synthese

Methodes om informatie te verwerken: selecteren, analyseren, relateren, concluderen en structureren

Bruikbare gehelen: schema, tabel, grafiek, diagram en andere bruikbare gehelen zoals mindmap, tekening, samenvatting/synthese

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AE: Eindterm

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

13.07

De leerlingen stellen verwerkte informatie voor volgens een aangereikte digitale en niet-digitale presentatiemethode.

Kennis

Digitale en niet-digitale presentatiemethodes zoals digitale voorstelling, grafiek, maquette, muzische expressie, mindmap

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

13.08

De leerlingen beheren informatie digitaal en niet-digitaal volgens een aangereikte structuur.

Kennis

Soorten digitale en niet-digitale bewaarstechnieken zoals stick, cloud, bewaarsysteem

Soorten digitale en niet-digitale ordeningstechnieken zoals mappenstructuur, ordening via thema

Digitale en niet-digitale bewaarstechnieken

Digitale en niet-digitale ordeningstechnieken

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm basisgeletterdheid

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

BG 13.01

De leerling hanteert in functionele contexten een aangereikte zoekstrategie bij het selecteren van digitale bronnen en informatie om een aangereikte informatievraag te beantwoorden.

Kennis

Soorten bronnen zoals internet, tijdschrift, encyclopedie, boek

Zoekstrategieën voor bronnen zoals trefwoord, synoniem, auteur

Zoekstrategieën voor informatie zoals structuur van informatie, verhouding globaal - detail

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm basisgeletterdheid

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

BG 13.02

De leerling beoordeelt in functionele contexten en aan de hand van aangereikte richtvragen de geselecteerde digitale bronnen en informatie op bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid.

Kennis

Bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid

Soorten bronnen zoals internet, tijdschrift, encyclopedie, boek

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm basisgeletterdheid

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

BG 13.03

De leerling verwerkt in functionele contexten digitale informatie uit één of een beperkt aantal bronnen om een antwoord te geven op een informatievraag.

Kennis

Soorten methodes om digitale informatie te verwerken: selecteren, analyseren en concluderen
Methodes om digitale informatie te verwerken: selecteren, analyseren en concluderen

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AE: Eindterm basisgeletterdheid

Leercompetenties

Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces

BG 13.04

De leerling beheert in functionele contexten informatie digitaal volgens een aangereikte structuur.

Kennis

Soorten digitale bewaarstechnieken zoals stick, cloud, bewaarsysteem
Soorten digitale ordeningstechnieken zoals mappenstructuur, ordening via thema
Digitale bewaarstechnieken gebruiken
Digitale ordeningstechnieken gebruiken

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leeropvattingen, -proces en -resultaten reguleren

13.14

De leerlingen beoordelen hun leerproces en -resultaat op afgesproken momenten en aan de hand van aangereikte criteria.

Kennis

Evaluatiecriteria

Evaluatiecriteria

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Leeropvattingen, -proces en -resultaten reguleren

13.15

De leerlingen analyseren sterktes en zwaktes van hun leerresultaat en hun doorlopen leerproces aan de hand van richtvragen.

Kennis

Attributie: intern, extern

Attributie: intern, extern

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AE: Eindterm

Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Leeropvattingen, -proces en -resultaten reguleren

13.16

De leerlingen reguleren hun leeropvattingen, hun leerproces en hun leerresultaat a.d.h.v. een werkwijze en strategieën.

Kennis

Leeropvattingen

Leeropvattingen

Leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Hefbomen om de motivatie- of leerstrategie te verbeteren

Hefbomen om de motivatie- of leerstrategie te verbeteren

Kwaliteitssysteem/werkwijze zoals PDCA, beertjes van Meichembaum

Kwaliteitssysteem/werkwijze zoals PDCA, beertjes van Meichembaum

Eigen leeropvattingen en -strategieën

Eigen leeropvattingen en -strategieën

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Leercompetenties
Samen het leerproces vormgeven

13.17

De leerlingen passen vaardigheden van samen leren toe om een leerdoel te realiseren.

Kennis

Cyclus voor samen leren (gemeenschappelijk: doelbepaling, bepaling van aanpak, procesbewaking, reflectie op de leeruitkomsten en besluitvorming)

Basisregels, voorwaarden en hefbomen voor samen leren (leren en delen in groep, geven en ontvangen van feedback)

Eigen mogelijkheden en beperkingen bij het samen leren (in relatie tot het leerdoel)

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Leercompetenties
Domeinspecifieke terminologie, symbolen en voorstellingen hanteren

13.18

De leerlingen gebruiken schooltaal en domeinspecifieke taal in functie van het leerproces.

Kennis

Domeinspecifieke terminologie, symbolen en voorstellingen

Register: schooltaal

Register: domeinspecifieke taal

Register: schooltaal

Register: domeinspecifieke taal

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Ondernemingszin

Opportunities zien en verkennen met behulp van een creatief denkproces

15.01

De leerlingen genereren ideeën voor een uitdaging aan de hand van aangereikte technieken en methodieken en in een gestructureerd en afgebakend kader.

Kennis

Creatief denkproces - divergerende fase -> Brainstormtechnieken en andere methodieken om een veelheid aan ideeën te bekomen

Creatief denkproces - divergerende fase -> Valkuilen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AE: Eindterm

Ondernemingszin

De uitvoerbaarheid van ideeën onderzoeken, het inzetten van middelen tegenover doelstellingen afwegen en het gekozen idee realiseren

15.02

De leerlingen onderzoeken de uitvoerbaarheid van ideeën rekening houdend met aangereikte criteria.

Kennis

Criteria om de uitvoerbaarheid van ideeën te toetsen zoals ethische principes, duurzaamheid, tijd en middelen, meerwaarde

Creatief denkproces - convergerende fase: clusteren, combineren, evalueren en selecteren

Toepassing van criteria om de uitvoerbaarheid van ideeën te toetsen zoals ethische principes, duurzaamheid, tijd en middelen, meerwaarde

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AE: Eindterm

Ondernemingszin

De uitvoerbaarheid van ideeën onderzoeken, het inzetten van middelen tegenover doelstellingen afwegen en het gekozen idee realiseren

15.03

De leerlingen werken stapsgewijs een zelfgekozen idee uit door het doelmatig inzetten van tijd en hulpmiddelen.

Kennis

Hulpmiddelen zoals informatie, gereedschappen, mensen, grondstoffen, energie

Planningstechnieken: beknopt stappenplan, tijdspad

Kwaliteitssysteem/werkwijze zoals PDCA, beertjes van Meichembaum

Reflectievaardigheden en -proces

Met inbegrip van context

- Stapsgewijs maar met de nodige ruimte om te experimenteren, om bijstellingen te doen en om eventueel te mislukken. Het leerproces is belangrijker dan het uiteindelijke resultaat.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Ondernemingszin

Duurzaamheid

Ondernemingszin

Duurzaamheid

Ondernemingszin

Duurzaamheid

Ondernemingszin

Duurzaamheid

Ondernemingszin

Duurzaamheid

Ondernemingszin

Duurzaamheid

Ondernemingszin

Duurzaamheid

(Duurzame) keuzes maken, rekening houdend met gevolgen op korte en lange termijn

15.04

De leerlingen maken onderbouwde keuzes aan de hand van aangereikte criteria en aangereikte strategieën.

Kennis

Rationele, emotionele en intuïtieve keuzes

Rationele, emotionele en intuïtieve keuzes

Keuzecriteria

Keuzecriteria

Keuzestrategieën met inbegrip van studiekeuze en loopbaan

Keuzestrategieën met inbegrip van studiekeuze en loopbaan

Veel voorkomende valkuilen bij het maken van keuzes

Veel voorkomende valkuilen bij het maken van keuzes

Eigen voorkeuren en interesses

Eigen voorkeuren en interesses

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

A: Eindterm

Burgerschap

Geïnformeerd en beargumenteerd met elkaar in dialoog gaan

7.07

De leerlingen onderbouwen een eigen mening over maatschappelijke gebeurtenissen, thema's en trends met betrouwbare informatie en geldige argumenten.

Kennis

Feit en mening

Realiteit en fictie

Argumenten

Strategieën om een eigen mening te onderbouwen

Manieren om met elkaar in dialoog te gaan

Eigen mening

Reflectievaardigheden en -proces

Met inbegrip van context

- Actuele maatschappelijke gebeurtenissen, thema's en trends

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

A: Eindterm

Duurzaamheid

Burgerschap

De wederzijdse invloed tussen maatschappelijke domeinen en ontwikkelingen en de impact ervan op de (globale) samenleving en het individu kritisch benaderen

7.11

De leerlingen handelen duurzaam in een schoolse context. ° (attitudinaal)

A: Eindterm

Burgerschap

Duurzaamheid

Burgerschap

Duurzaamheid

Burgerschap

De wederzijdse invloed tussen maatschappelijke domeinen en ontwikkelingen en de impact ervan op de (globale) samenleving en het individu kritisch benaderen

7.12

De leerlingen lichten de complexiteit en verwevenheid van duurzaamheidskwesties toe.

Kennis

Duurzame ontwikkeling op het vlak van consumptie, energie, mobiliteit

Duurzame ontwikkeling op het vlak van consumptie, energie, mobiliteit

Oorzaak-gevolg relaties

Oorzaak-gevolg relaties

Onderscheid geheel-onderdeel binnen systemen

Onderscheid geheel-onderdeel binnen systemen

Verschillende perspectieven (3 P's: planet, profit, people) op duurzaamheidskwesties

Verschillende perspectieven (3 P's: planet, profit, people) op duurzaamheidskwesties

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen